

Sayın Başkan,

Değerli Meclis üyeleri,

Odamızın Eylül ayı olağan Meclis toplantısına hoş geldiniz diyor, hepinizi şahsım ve yönetim kurulu adına saygıyla selamlıyorum.

Değerli Meclis üyeleri,

Ekonomi ikinci çeyrekte %3,1 büyüdü. Küresel ekonomideki düşük büyüme rakamlarına baktığımızda bu büyümenin olumlu olduğunu belirtmek zorundayız. Diğer yandan büyümenin, iç tüketim ve kamu harcamalarındaki artıştan kaynaklandığını görüyoruz. 1. çeyrekte %7,1 olan iç tüketim artış hızı, 2. çeyrekte %5,2'ye düşmüştür. İç talepteki bu yavaşlamanın yılın geri kalanında da devam etme olasılığı oldukça yüksektir. Bu nedenle kredi taksitlerine getirilen sınırlamanın gevşetilmesi doğru yönde atılmış bir adımdır.

150 metrekarenin üzerindeki konutlardan alınan KDV'nin düşürülmesi ve konut kredilerinde kredi limitinin %75'ten %80'e yükseltilmesi de piyasaların canlanmasına katkı sağlayacaktır. Banka kredilerinin, borçlu şirketin sicilinin bozulmadan yapılmasına ve bankaların sermaye yeterlilik oranlarının hesaplanmasında yeniden yapılandırılan borçlar için ayrılan karşılıkların düşülmesine imkân veren düzenleme de çok yerinde olmuştur. İhracatımızı arttıramayışımız da net ihracatın büyümeyi önemli ölçüde aşağı çekmesine yol açmıştır.

Ekonomik büyümenin en sorunlu bileşeni ise yatırım harcamalarındaki binde 6'lık düşüştür. İmalat sanayiinde makine ve teçhizata yapılan harcamalarda da %5,3'lük bir düşüş olmuştur. Yılın 1. çeyreğinde ki %4,7'lik büyümede, %5,7 büyüme ile imalat sanayiinin katkısı büyük olmuştur. 2. çeyrekte ise imalat sanayiindeki büyüme, %3 ile ekonomik büyüme hızının da gerisinde kalmıştır. Sağlıklı ve sürdürülebilir bir büyüme hızını yakalayabilmemiz için büyümenin lokomotifinin sanayi sektörü olması gerekir. Bu nedenle, yatırımların canlanması için yatırım ortamını iyileştirecek tedbirler ve kredi maliyetlerindeki düşüş büyük önem taşımaktadır. Merkez Bankasının faiz indiriminin kredi maliyetlerine de yansımalarını bekliyoruz. Ancak, özel sektörün de sanayide yapısal dönüşümü gerçekleştirmesi ve yüksek teknoloji ve yüksek katma değerli ürünlere yönelmesi gerekmektedir. Sanayimizin rekabet gücünü güçlendirmek için bu dönüşümü mutlaka gerçekleştirmemiz gerekmektedir.

Değerli Meclis üyeleri,

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Moody's Türkiye'nin kredi notunu "Baa3"ten "Ba1"e çekerek yatırım yapılabilir sınırının altına düşürmüştür. Moody's'in indirimiyle birlikte, Türkiye'nin üç büyük derecelendirme şirketinden ikisindeki notu yatırım yapılabilir düzeyin altına çekilmiş oldu. Diğer kredi derecelendirme şirketi Fitch ise Türkiye'nin kredi notunu "yatırım yapılabilir düzeyde" derecelendiriyor. Moody's'in not indirimi ülkemizin makroekonomik gerçekleriyle uyumsuzdur. Bu nedenle biz bu kararı siyasi bir karar olarak değerlendiriyoruz. Moody's'in not indirimi kararını değerlendiren Japon kredi derecelendirme kuruluşu JCR da Türkiye'nin yatırım yapılabilir bir ülke olduğunu belirtmiştir. Moody's in kararıyla birlikte ülkemizden bir miktar sermaye çıkışı olabilir ancak, yabancı sermaye girişlerinde ciddi bir azalma olmasını da beklemiyoruz. Diğer yandan, dış kaynak maliyetlerinde küçük bir artış olacaktır. Biz, Moody's'in bu kararının ekonomi üzerindeki etkilerinin de sınırlı kalacağını düşünüyoruz. Çünkü, ülkemizde kamu kesiminin borçluluğu ve bütçe açığı düşük düzeydedir. Cari açık kontrol altında ve finanse edilebilir durumdadır. Bankacılık sisteminin sermaye yapısı sağlam ve güçlüdür.

Hanehalkının borçlanma düzeyi düşük, döviz varlığı da yüksektir. Bu nedenlerle ekonominin temelleri sağlamdır. Ancak, Türkiye'nin dış kaynak ihtiyacı çok yüksektir. Türkiye'nin önümüzdeki bir yıl içinde dış kaynak ihtiyacı 200 milyar dolardır. Ekonomi, çarkların dönmesi için dış kaynağa bağımlı bir ekonomi haline gelmiştir. Bu durumun değişmesi için hem tasarruf oranlarını yükseltmemiz, hem de ithal edilen ancak içeride üretilebilecek malların üretimini sağlamamız gerekmektedir. Ekonomiyi güçlendirmek için uzunca bir süredir ihmal edilen başta hukuk reform olmak üzere yapısal reformların da bir an önce gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Değerli Meclis üyeleri,

Sanayi üretimi Temmuz ayında bir önceki aya göre %7,0 azaldı. İmalat sanayii üretimindeki azalma da %7,7 oldu. Büyümenin öncü göstergelerinden olan sanayi üretimindeki bu düşüş, yılın üçüncü çeyreğinde büyüme hızında bir düşüş olacağını göstermektedir. İhracatta Temmuz ayında meydana gelen %11,5'lik düşüş de dış talebin büyümeye bir katkı sağlamayacağını göstermektedir. İhracatımızı arttırmak için yeni pazarlara yönelmeli, büyük pazarlarda da niş alanlar bulmalıyız. Yılın ilk yedi ayında gelen turist sayısında %30'u aşan bir düşüş yaşandı. Rus turistlerin gelmeye başlamasıyla birlikte bu kayıpların bir ölçüde de olsa giderileceğini umuyoruz. Turizm gelirlerindeki düşüş, hem cari açığı hem de işsizlik ve büyümeyi olumsuz etkilemektedir. Bu nedenlerle, iç talebi calandıracak tedbirler büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle Merkez Bankasının faiz indirimlerine devam etmesi ve ekonomi yönetiminin de başta güven artırıcı tedbirler olmak üzere yeni tedbirler alması gerekmektedir. Hükümet bir çok reform paketi açıkladı. Bunların bazıları Meclisten geçti, bazıları da yakın bir zamanda geçecek. Ancak, işadınının yatırım şevki, yatırım hevesi kırılmıştır. Yatırımları arttırmak için öncelikle yatırım şevkini canlandıracak adımlar atılmalıdır.

Değerli Meclis üyeleri,

Sanayide verimliliği arttırmak, yüksek katma değerli ve ileri teknoloji üretime geçmemiz gerektiğini sık sık ifade ediyoruz. Ancak, bu yönde adımlar atmak için yetişmiş işgücüne ve işgücünü yetiştirecek öğretmenler ihtiyacımız var. Biz ASO olarak Milli Eğitim Bakanlığı ile işbirliği içinde bütün illerdeki mesleki eğitimle ilgili il milli eğitim müdür yardımcılarını ve okul müdürlerine yönelik olarak I. OSB'de "Endüstri 4.0" toplantısını düzenledik. Bu tür faaliyetlerimize önümüzdeki dönemde de devam edeceğiz.

Değerli Meclis üyeleri,

Ülkemiz dört bir yandan kuşatma altındadır. Bu zor dönemde hainlere ve Moody's'ye bakmadan üretmeye, yatırımlara, istihdam yaratmaya devam etmeliyiz. Türkiye bu zorlukları aşacak güçtedir.

Yeter ki biz ülkemizin geleceği hakkında iyimserliğimizi koruyalım, içinde bulunduğumuz birlik ve beraberliğimizi daha da pekiştirelim.

Sözlerime burada son verirken hepinizi saygı ile selamlıyorum.